

Zápis z pracovní porady KŽÚ Zlínského kraje
s pracovníky obecních živnostenských úřadů
konané dne 7. 12. 2023 ve Zlíně

Místo konání: Krajský úřad Zlínského kraje, třída Tomáše Bati 21, Zlín

Přítomni za KŽÚ: Mgr. Pavlína Klimešová, Ing. Mgr. Bc. Sandra Slobodian, Mgr. Milan Jonák,
Ing. Hana Kulísková

Přítomni za ObŽÚ: dle prezenční listiny

Program porady

1. Aktuální informace KŽÚ
2. Informace z celorepublikového školení pro zaměstnance ŽÚ – Seč, podzim 2023
3. Zobecnění dotazů na úseku registračních činností
4. Kontrolní činnost
5. Správní řízení

Aktuální informace KŽÚ

1. Krajský živnostenský úřad

Od 1.9.2023 nastoupila na místo za Ing. Petru Brňákovou (mateřská dovolená) paní Ing. Hana Kulísková. Paní Kulísková je zodpovědná za vedení řízení a provádění prvostupňové kontroly, tj. cenová, reklamy, tržních řádů, tiskového zákona, audiovize apod. Má také na starosti agendu pohřebnictví.

Metodická složka je stále přístupná pouze přes starý web „kr-zlinsky“. Nepodařilo se odstranit zásadní technický problém – schvalování přístupu.

2. Nové a novelizované předpisy

Novela zákona o drahách č. 266/1994., která má č. 303/2023 Sb.

Došlo k přeformulování některých přestupků. Obecní živnostenské úřady mají nadále dozorovou činnost nad některými povinnostmi provozovatelů cestovních kanceláří a cestovních agentur dle § 52a odst. 1 písm. c) a to ve vztahu k přestupkům, které vyplývají z § 52 odst. 6 zákona o drahách.

Zákon č. 250/2023 Sb., o veřejných dražbách, a s ním související zákon č. 251/2023 Sb., kterým se mění některé předpisy v souvislosti se zákonem o dražbách.

Zákony nabývají účinnosti od 1.1.2025. KŽÚ předpokládá, že potřebné informace ještě MPO zašle, jelikož bude probíhat transformace. Nucené dražby budou samostatnou koncesovanou živností „Provádění nucených dražeb“, namísto dosavadní živnosti „Provádění veřejných dražeb – dobrovolných, nedobrovolných“. Ostatní dražby budou v rámci vázané živnosti „Provádění dražeb s výjimkou dražeb nucených“. Bude zřízena Centrální evidence veřejných dražeb a k vydání živnostenského oprávnění bude potřeba, jak je u koncesí pravidlem, stanovisko ministerstva, a to Ministerstva pro místní rozvoj (§ 33).

3. Sněmovní tisky

Co se týká sněmovních tisků, tak se v prvním čtení objevila novela zákona o ochraně spotřebitele, která by měla napravit nedostatek kompetence obecních živnostenských úřadů vést řízení a rozhodovat o přestupcích podle zákona o ochraně spotřebitele.

Sněmovní tisky 246 a 247 jsou obsahově v podstatě totožné, jen jeden z nich dostal nesouhlasné stanovisko vlády, a proto skupina poslanců obdobné znění protlačila do Sněmovny jiným způsobem bez nutnosti vyjádření vlády. Cílem novely zákona o ochraně zdraví před škodlivými následky návykových látek je postavit nikotinové sáčky na roveň elektronickým cigaretám. Sněmovní tisk 504 má za cíl pak regulovat prodej psychomodulačních látek. V obou případech by mohl mít obecní živnostenský úřad nové dozorové povinnosti.

Sněmovní tisk 520 novela zákona o úřednících územně samosprávného celku upravuje počet dnů na vzdělávání úředníků z 18 na 9 a zároveň stanoví, že vzdělávání ústředních orgánů, tedy MPO, bude akreditované. Dále zásadně mění zkoušky odborné způsobilosti, kdy ruší obecnou část zkoušky a nahrazuje ji za vstupní vzdělávání. Zvláštní část by se rozšířila o správní řád.

4. Metodika

Přehled metodiky ze strany MPO v posledních měsících viz prezentace.

Informace z celorepublikového školení pro zaměstnance ŽÚ – Seč, podzim 2023

Na podzimní Seči byla prezentována následující témata:

Projekt E-turista – návrhy právní úpravy sdíleného ubytování

Chystá se úprava „krátkodobých pronájmů ubytování“ čili systém Airbnb. Jedná se o nový pojem, který naše předpisy neznají. Dalším novým pojmem bude „hostitel“. Hostitel se bude muset sám zapisovat do registračního systému a obdrží registrační číslo, pod kterým bude ověřitelný a kontrolovatelný MMR v celé EU. Na platformách nabízejících takové ubytování by nemělo jít zaevidovat nabídku osoby bez registračního čísla. V chystané platformě E-turista bude registr ubytovacích zařízení (hromadných i individuálních). ŽÚ by měly kontrolovat ubytovatele i hostitele.

Digitalizace veřejné správy – Otevřená data a ochrana osobních údajů

Veřejné rejstříky budou muset být ve formátu otevřených dat (open dat) – netýká se Živnostenského rejstříku.

Problematika pobytu cizích státních příslušníků na území ČR

Brzy se setkáme v praxi s e-doklady. Občan tedy nebude muset prokazovat svou totožnost prostřednictvím plastového občanského průkazu, ale může ukázat QR kód v mobilu. Úřad by měl být technicky přizpůsobený těmto změnám a různým možnostem identifikace. Povinnost pro KÚ mít zařízení ke čtení digitálních dokladů by měla platit od 1.7.2024.

Vybraná judikatura – správní řízení

U judikatury bylo odkázáno na prezentaci ze Seče pana ředitele Strakoše. Zmíněn byl pouze rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.6.2023, č.j. 2As 193/2022-32 na sladech 12-15, který se týká nepovinného zápisu odštěpného závodu do RŽP u právnické osoby se sídlem v EU. Pokud právnická osoba se sídlem v EU nebude mít na území ČR zřízen odštěpný závod, nebude zapsán žádný odštěpný závod a ŽÚ to nebude po právnické osobě vyžadovat. Není to pro PO z EU povinnost.

Informace z provozu IS RŽP

Aktuality z oblasti živnostenského podnikání

Problematika zákona o zbraních a střelivu

viz. příslušné prezentace ze Seče

Na posledním běhu byla navíc přednáška pana profesora Kühna na téma dokazování.

Ke všem tématům byly OŽÚ zaslány prezentace 5.12.2023.

1. Aktuální informace MPO

Ke konci roku odcházejí do důchodu JUDr. Roubíková a JUDr. Holubec, oba z oddělení živnostenského rejstříku. Je vypsáno výběrové řízení na místo vedoucího oddělení živnostenského rejstříku a jedno místo odborného referenta na odboru živností a spotřebitelské legislativy. Mgr. Vaňkátová z oddělení správních činností odešla na MD a na její místo na dobu určitou nastoupil Mgr. Lukáš Zach. Dále bude vypsáno výběrové řízení na místo náměstka.

Na MŠMT proběhl audit evropské komise k profesním kvalifikacím. Auditu se podrobily 4 státy – Belgie, Lucembursko, Rakousko a ČR. ČR zejména z důvodu, že má hned po Maďarsku nejvíce regulovaných činností. Výsledky z auditu budou k dispozici až v září 2024.

MPO chystá metodiku k automatizovaným procesům – automyčky, obchody bez prodavačů, samovýčepy apod. Chystá také sjednocení posuzování stánkového prodeje, prodeje pizzy, zmrzliny, minikoblížků, apod. tak, aby bylo postaveno, co možná nejvíce na jisto, zda činnost spadá pod Hostinskou živnost, Cukrářství, pekařství, nebo volnou. Pravděpodobně dojde ke změně v rámci obsahových náplní.

Dále se chystá rozdělení kryptoměny, kterou máme dosud v rámci živnosti volné, obor činnosti 81. A to na zastupitelnou, která by byla vyňata z působnosti živnostenského zákona přesunutím do § 3 živnostenského zákona a byla by dozorovaná ČNB. Druhá skupina, nezastupitelná kryptoměna (např. digitální umění), by zůstala v regulaci živnostenským zákonem ve volné živnosti, obor 81.

Ministerstvo vnitřní věci přišlo na MPO s návrhem přesunu koncesované živnosti zbraně a střelivo do živnosti volné, s čímž MPO nesouhlasí. Návrh MPO je tuto oblast zcela vyjmout z působnosti živnostenského zákona a svěřit ji pod dozor a úpravu Ministerstva vnitřní věci, anebo ji ponechat beze změny.

MPO dále informovalo o jednání s Ministerstvem práce a sociálních věcí ohledně nelegálního zaměstnávání. Celní úřady, finanční úřady i Inspektoráty práce byly požádány o přísnější dozor této problematiky. Zároveň by se MPSV mělo vyjádřit a definovat, co bude z jeho pohledu „závažné porušení právních předpisů“ v jeho gesci tak, aby na základě podnětu mohl živnostenský úřad zrušit živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 3 ŽZ.

MPO sdělilo, že má informaci, že úřady práce stále nepřebírají údaje zasílané živnostenskými úřady. Pokyn – ŽÚ budou dál plnit zákonnou funkci a údaje zasílat.

MPO také řešilo problém změny osobnosti podnikající fyzické osoby na právnickou osobu, která požadovala ponechání IČO, sídlo, historie. MPO s návrhem nesouhlasí, neboť živnost je nepřenositelná a má za to, že tímto vznikne nová osoba, s novým, svým IČO, a se svou novou historií, kterou nepřebírá.

MPO se zúčastnilo kulatých stolů, na kterých se řešilo ustavení skryté či utajené identity při kontrole a k mimosoudnímu řešení spotřebitelských sporů. Výsledek nebyl sdělen.

Bylo upozorněno na možný výskyt falešných osvědčení o rekvalifikaci pro činnost kosmetičky. OŽÚ byly vyzvány k obezřetnosti, setkají-li se s osvědčením.

MPO zvažuje podat návrh na ochranu názvu „Živnostenský rejstřík“, aby nemohl být v podobném znění zneužit katalogovými společnostmi a aby mohlo být takové zneužití postihnutečné. V současné době činnost katalogových společností nelze postihnout, ani jako trestný či přestupek, neboť se jedná o vztah dvou podnikajících osob, které mezi sebou uzavřely smlouvu.

2. Další informace

Účastníci porady byli seznámeni se změnami ve vzdělávání úředníků. Změny se týkají počtu potřebných dnů vzdělání, které z 18 klesnou na 9. Dále má být vzdělávání ze strany ústředních státních orgánů bez dalšího akreditované, což se dotkne porad na Seči. Účastníci porady dále byli upozorněni na konec přechodného období podle § 112 odst. 9 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, na základě, kterého bylo možné projednávat přestupky osobou bez vzdělání.

Rejstřík trestů jako samostatná instituce končí a stane se součástí Ministerstva spravedlnosti. Změna se projeví zejména v hlavičce výpisů, kde již nebude „Rejstřík trestů“ s velkým „R“, ale „rejstřík trestů“ s malým „r“.

3. Dotazy

K dotazu, zda OŽÚ zaznamenaly problém při doručování dokumentů na OSSZ nebo zdravotní pojišťovny sdělily asi tři OŽÚ, že zaznamenaly, že dokument buď vůbec nedojde, nebo jsou zpětně dotazováni, co na něm je, že je nečitelný. *Pozn.: popořadě byl podnět zaslán ICZ, pan Běhounek zjišťuje příčinu. Pokud se s takovou situací setkáte, dejte panu Běhounkovi vědět, v jaké konkrétní věci to bylo.*

K dotazu, zda při zasílání spisu na KŽÚ elektronickou formou musí mít doručena vlastní číslo jednacích bylo sděleno, že nemusí. Je to otázka možností vlastní spisové služby. KŽÚ konvertovanou doručenkou dává k souvisejícímu dokumentu jako přílohu. Jak s doručenkami v rámci IS RŽP. Nebylo dosud řešeno.

4. Dvoudenní porada 2024

V roce 2024 je plánována dvoudenní porada. Termín bude na konci září, čtvrtek, pátek. Místo je plánováno na Rusavě, hotel Rusava.

5. Seminář k RZ

Dne 14.12.2023 se uskutečnil v Kroměříži seminář na téma Realitní zprostředkování.

Zobecnění dotazů na úseku registračních činností

1. Hirudoterapie

MZČR k této činnosti vydalo stanovisko, ve kterém se vyjádřilo, že není třeba být zdravotníkem, neboť se nejedná o zdravotní péči. MZČR přitom zcela opomíjí, že ve stanovisku odborné společnosti (ČLS JEP) je jasně uvedeno, že jde o činnost s vysokým rizikem biologické kontaminace a hovoří o nutnosti antibiotické profylaxe. V případě, že ŽÚ narazí na tuto činnost, nebude se jednat o neoprávněné poskytování zdravotní péče. V případě, že tuto činnost zjistí u zdravotnického pracovníka, nevolit cestu sankcionování, naopak zvolit cestu domluvy a vysvětlit, že povolení k poskytování zdravotní péče pro výkon Hirudoterapie nestačí. Je nutné si vyřídit tedy živnost volnou (č. 78). Pokud ŽÚ na tuto činnost narazí, KŽÚ doporučuje neprodleně informuje hygienu.

2. Metodická informace MPO č. 3/2023

Demonstrativní výčet příslušných a příbuzných oborů vzdělání dle metodické informace MPO č. 5/2008 zůstává nedotčen. Rozšiřuje se okruh oborů vzdělání, které lze posuzovat jako příbuzné – všechny obory vzdělání ze skupiny 26 „Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika“ (vyjma těch, které lze považovat přímo za vzdělání v příslušném oboru). U oborů vzdělání mimo skupinu 26 – nutno individuálně posoudit, zda jde o vzdělání z oblasti elektrotechniky.

3. Akupunktura

Oficiální stanovisko MPO ani MZČR bylo MPO zasláno a předáno na obce 12.12.2023. Rozsudek NSS č.j. 2 As 122/2017-73 ze dne 19.9.2019, uvedl, že poskytování homeopatie není poskytováním zdravotních služeb ve smyslu zákona č.372/2011 Sb., o zdravotních službách. Dle § 3 odst. 2 písm. a) ŽŽ živností není v rozsahu zvláštních zákonů činnost fyzických osob – lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, nelékařských zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotních služeb a přírodních léčitelů. Doposud však nebyl zvláštní zákon upravující poskytování léčitelských služeb přijat. V případě léčitelů tak představuje tato výluka prázdnou množinu a jejich činnost se tedy řídí živnostenským

zákonem. Jelikož by podle tohoto rozsudku mohla akupunktura patřit mezi činnosti živnosti volné, obrátil se KŽÚ na MPO.

Podle stanoviska Ministerstva zdravotnictví je akupunktura metodou léčebně preventivní péče a lze ji poskytovat pouze jakou součástí zdravotní péče pouze na základě oprávnění k poskytování zdravotních služeb. MPO se s tímto názorem ztotožňuje a nadále platí, že akupunktura je vyňata z režimu živnostenského zákona dle § 3 odst. 2 písm. a) živnostenského zákona.

Kontrolní činnost

1. Identifikace klienta smluvního vztahu dle § 31 odst. 4 ŽZ

Povinnost identifikace klienta je stanovena v § 7 zák. č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“) a výčet identifikačních údajů upravuje § 5 téhož zákona. Provádění identifikace klienta pak AML zákon umožňuje různými způsoby, přičemž vždy zohledňuje riziko praní peněz, typ povinné osoby či charakter obchodního vztahu.

Základní způsob identifikace je dle § 8 AML zákona za fyzické přítomnosti (tváří v tváří) identifikovaného a dle § 8a AML zákona provedení identifikace prostřednictvím prostředku pro elektronickou identifikaci s vysokou úrovní záruky vydaného a používaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace jako např. eObčanka nebo prostřednictvím tzv. bankovního identifikačního prostředku (bankovní identita).

Identifikace prostřednictvím veřejné listiny tzv. zprostředkovaná identifikace může být dle § 10 AML zákona prováděna notářem nebo kontaktním místem veřejné správy (CzechPoint), a to pouze na žádost klienta nebo povinné osoby.

Různé způsoby převzetí identifikace upravuje § 11 a § 12 AML zákona. Obecně platí, že převzetí identifikace je přípustné jen v případě, že povinná osoba, od které jsou tyto úkony přebírány, je provedla v souvislosti se vznikem obchodního vztahu. Spadá sem i identifikace na dálku podle § 11 odst. 7 za využití kontrolní platby provedené klientem z jeho účtu a dále stanovených podmínek.

Zjednodušenou identifikaci za stanovených podmínek umožňuje § 13 AML zákona, avšak pouze za předpokladu, že povinná osoba nemá pochybnosti o splnění zákonem požadovaných podmínek. Povinná osoba musí vždy posoudit rizikovost obchodního vztahu, respektive obchodního partnera a na základě tohoto posouzení vyžaduje bližší informace, ať už k předmětu smluvního vztahu nebo hlavně k osobě obchodního partnera.

Z metodického pokynu č. 9 Finančního analytického úřadu vyplývá následující:

I. Obecně

Zjednodušená kontrola (identifikace) klienta představuje nejnižší úroveň kontroly, která může být provedena ve vztahu ke klientovi za účelem získání a ověření informací souvisejících s rizikem legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Tato zjednodušená forma AML opatření přichází v úvahu pouze za předpokladu, že existuje nízké riziko ML/TF (praní špinavých peněz/financování terorismu) u poskytovaných služeb a produktů ze strany povinných osob a u klienta samotného. Tento institut s sebou nese zvýšené nároky na hodnocení rizik obchodního případu provedené danou povinnou osobou. V naší praxi to znamená zjištění základních identifikačních údajů smluvní strany (jméno, příjmení, obchodní firma, identifikační číslo), na základě, kterých můžeme tuto osobu lustrvat ve veřejném rejstříku.

Rozsahem je míněno nejen množství vyžadovaných informací, ale např. i způsob jejich opatřování a rozsah jejich ověřování, přičemž stále platí, že v souladu s § 8 odst. 9 AML zákona jsou informace získané z kontroly klienta povinnou osobou kontrolovány ve vztahu k jejich platnosti a úplnosti a jejich rozsah by měl být dostatečný k účinnému řízení rizik.

Např. v případě nízkorizikového klienta může být postačující, aby:

- mezi prováděním dílčích kroků průběžné kontroly klienta proběhlo delší časové období,
- nebylo vyžadováno předložení dalších dokumentů dokladujících rozhodné skutečnosti nebo
- nemusí být prováděno tak extenzivní vyhledávání ve veřejně dostupných zdrojích.

II. Kdy ji lze aplikovat

Zjednodušená kontrola klienta je spolu se zjednodušenou identifikací klienta upravena v § 13 AML zákona. Zákon prostřednictvím tohoto ustanovení umožňuje povinným osobám provádět zjednodušenou kontrolu klienta u těch kategorií klientů, obchodních vztahů, produktů nebo obchodů, kde je potenciálně nižší riziko zneužití pro ML/TF.

Zjednodušenou identifikací klienta (smluvní strany) se rozumí vhodným způsobem zjistit a zaznamenat tyto informace:

- Identifikační údaje klienta a osoby jednající za klienta.
- Zjistit, zda nejsou tyto osoby PEP (politicky exponovaná osoba) nebo zda vůči nim nejsou uplatňovány mezinárodní sankce.
- Zjistit totožnost skutečného majitele klienta a ověřit ji z důvěryhodných zdrojů.
- Zjistit, zda skutečný majitel není PEP nebo osobou, vůči níž ČR uplatňuje mezinárodní sankce.

III. Kdy ji nelze aplikovat

Zjednodušenou kontrolu klienta (stejně jako identifikaci) není možné použít či v ní pokračovat v případě, že jsou zde pochybnosti o splnění podmínek pro její provedení. Dalším důvodem je zjištění, že klient, osoba jednající za klienta nebo skutečný majitel je PEP anebo se jedná o osobu, vůči níž jsou uplatňovány mezinárodní sankce. Její aplikace je také vyloučena při existenci jiných faktorů spojených s vyšším rizikem ML/TF.

K obchodu s použitým zbožím viz odkaz <https://fau.gov.cz/obchod-s-pouzitym-zbozim>

„Za povinnou osobu dle AML zákona je považována osoba oprávněná k obchodování s použitým zbožím nebo ke zprostředkování takových obchodů nebo k přijímání věcí do zástavy tzv. zastavárny. Do kategorie obchodníka s použitým zbožím bude například spadat prodejce ojetých vozidel.

„Je autorizovaný prodejce/dealer vozů („dealer A“) povinen plnit svou povinnost identifikace a kontroly klienta i v případě, kdy nakupuje použitá vozidla (např. na základě rámcových smluv) od jiných autorizovaných i neautorizovaných prodejců/dealerů, kteří předtím nakoupili použitá vozidla např. od fyzických osob („dealer B“)“

Dealer A i dealer B jsou povinnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. j) AML zákona. Dealer A musí provádět identifikaci a kontrolu klienta jak ve vztahu k dealerovi B, od kterého pořizuje použitá vozidla, tak také ve vztahu ke klientům, kteří tato vozidla následně od dealera A kupují, pokud dojde k naplnění podmínek pro identifikaci a kontrolu klienta dle AML zákona. Dealer B musí provádět identifikaci a kontrolu klienta jak ve vztahu k dealerovi A, kterému použitá vozidla prodává, tak také ve vztahu ke klientům, od kterých tato vozidla pořizuje, pokud dojde k naplnění podmínek pro identifikaci a kontrolu klienta dle AML zákona.

Ustanovení § 2 odst. 1 písm. j) AML zákona je poměrně široké a zahrnuje osoby a subjekty oprávněné k obchodování s použitým zbožím nebo ke zprostředkování takových obchodů, pokud takovou činnost vykonávají v rámci svého podnikání, přičemž status povinné osoby může mít jak prodávající, tak kupující (což je případ dealera B a dealera A). Jelikož mezi dealerem A a dealerem B je uzavřena rámcová smlouva, bude se jednat o obchodní vztah s klientem ve smyslu § 4 odst. 2 AML zákona. V případě prodeje či nákupu ojetých vozů jednotlivým klientům či od nich (tj. bez rámcové smlouvy) se bude zpravidla jednat o jednorázové obchody.“

Výše uvedenou teorii lze do praxe aplikovat níže popsaným způsobem:

Ověření osoby, která je účastníkem smluvního vztahu

Nejjednodušším způsobem je ověření údajů na základě předložení průkazu totožnosti účastníka smluvního vztahu, pokud je tento obchodní případ realizován osobně (tváří v tvář).

V případě uzavírání smluvního vztahu na dálku, lze využít institut bankovní identity. Účastník smluvního vztahu je ztotožněn při přihlášení, respektive při provedení platby, svojí bankou.

První platba z této smlouvy bude provedena klientem prostřednictvím účtu prodávajícího (německý autobazar). Smyslem a účelem první (tzv. kontrolní) platby dle ustanovení § 11 odst. 7 písm. f) AML zákona je ověření, zda existuje vztah mezi disponentem účtu a klientem, který je také majitelem tohoto účtu. Tato platba musí být provedena ve směru od prodávajícího k povinné osobě (český autobazar). Tato kontrolní platba zajišťuje, že osoba, jež je majitelem účtu a má dispoziční oprávnění k tomuto účtu si je vědoma toho, že se touto cestou identifikuje pro konkrétní účel a vůči konkrétní povinné osobě.

V praxi to znamená, že ze strany prodávajícího (např. německý autobazar) bude uskutečněna platba na účet kupujícího (český autobazar) v symbolické výši např. 1 Euro. Tím dojde k ověření, že existuje vztah mezi disponentem účtu a prodávajícím (německý autobazar).

Předmět smluvního vztahu

Údaje, které jsou poskytnuty na faktuře jsou dostačující v případě, že lze na jejich základě jednoznačně identifikovat předmět smluvního vztahu (např. VIN, značka, barva, ...).

Uchování evidence

Při existenci provozovny musí být evidence přístupná v provozovně, a to buď ve fyzické nebo elektronické formě. Pokud podnikatelský subjekt provozovnu nemá, předloží evidenci v sídle nebo na živnostenském úřadě, a to opět buď ve fyzické nebo elektronické formě.

Při všech obchodních případech, které se týkají použitého zboží, je potřeba pamatovat na to, že jak předmět smluvního vztahu, tak i účastník tohoto obchodního vztahu, musí být na základě zjištěných a ověřených informací uvedených v evidenci dohledatelní. A to jak pro např. FAÚ, tak i orgány činné v trestním řízení.

2. Zdravotní průkazy

Od 1.července 2023 nabyt účinnosti zákon č. 167/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon ruší povinnost fyzických osob přicházejících při pracovních činnostech ve stravovacích službách při výrobě potravin, zpracování potravin nebo při uvádění potravin

na trh do přímého styku s potravinami, pokrmy, zařízením, náčiním nebo plochami, které jsou ve styku s potravinami nebo pokrmy, fyzických osob přicházejících při pracovních činnostech v úpravných vod a při provozování vodovodů do přímého styku s vodou a fyzických osob přicházejících při pracovních činnostech v ostatních činnostech podle odstavce výše do přímého styku s kosmetickými přípravky, jejich ingrediencemi nebo tělem spotřebitele (dále jen "fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné") mít zdravotní průkaz, který vydával registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb.

Tento zdravotní průkaz byl dlouhá léta součástí všech provozů týkajících se činností epidemiologicky závažných a zaměstnavatelé měli povinnost vyžadovat zdravotní průkaz po zaměstnancích pracujících v oborech, kde byl potřeba. Ovšem pozor – zdravotní průkaz nenahrazoval a ani nenahrazuje vstupní lékařské prohlídky! Ty platí dodnes a všichni zaměstnanci se jim musí podrobit ještě před uzavřením pracovního poměru.

Další důležitou informací je, že ačkoliv novela zákona o ochraně veřejného zdraví zrušila zdravotní průkazy, ponechala zde povinnost fyzických osob uvedených výše mít znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví. Rozsah znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví upravuje vyhláška č. 490/2000 Sb., o rozsahu znalostí a dalších podmínkách k získání odborné způsobilosti v některých oborech ochrany veřejného zdraví. Tyto znalosti je u fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné oprávněn při výkonu státního zdravotního dozoru prověřit příslušný orgán ochrany veřejného zdraví (krajské hygienické stanice - KHS). Pokud podle rozhodnutí KHS fyzická osoba znalosti nemá, nemůže vykonávat činnosti epidemiologicky závažné, a to do doby úspěšného složení zkoušky před komisí zřízenou příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví.

Správní řízení

Tato část byla věnována tématu doručování, dále byli účastníci porady upozorněni na časté chyby při tvorbě rozhodnutí a předkládací zprávy, kterou postupují spolu se spisem v rámci odvolacího řízení a závěrem byli seznámeni s novou legislativou týkající se bezúhonnosti člena statutárního orgánu.

Co se týká doručování, bylo účastníkům porady připomenuto, že pro jeho formu jsou zákonem stanovená pravidla a vždy musí být doručení ve spise vykázáno. V případě, že správní orgán zvolí nesprávnou formou doručování písemnosti, dostane-li se tato písemnost do sféry vlivu adresáta, není třeba doručování opakovat, neboť dle rozsudku Nejvyššího správního soudu je zejména zdůrazněno materiální pojetí doručování. Při doručování je třeba důsledně rozlišovat doručování do datové schránky fyzické osoby a do datové schránky podnikající fyzické osoby. U řízení o přestupku dle § 61 odst. 2 živnostenského zákona často dochází k tomu, že je příkaz nebo rozhodnutí o tomto přestupku doručován do datové schránky podnikatele na místo fyzické osoby. Je tedy nezbytné rozlišovat typ datové schránky či povahu doručované písemnosti v závislosti na roli a postavení účastníka, jehož se písemnost týká. Pokud tedy byla písemnost určena fyzické osobě doručena do DS podnikající fyzické osoby, v případě, že se s ní tato fyzická osoba fakticky seznámila, lze písemnost považovat za doručenu. Nelze však aplikovat fikci doručení, neboť v důsledku nesprávného úředního postupu pro fikci doručení nejsou splněny podmínky.

Soud se zabýval otázkou, zda nesprávné doručování přerušilo běh promlčecí lhůty nebo ne. Jednalo se tedy o přestupkové řízení, kdy v dané věci šlo o to, že správní orgán I. stupně při doručování rozhodnutí nerespektoval § 19 správního řádu, neboť doručoval účastníku řízení rozhodnutí

prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, ačkoliv tento měl již zřízenou datovou schránku. Soud dospěl k názoru, že doručování zatížené takovým pochybení význam z hlediska přerušení promlčecí doby nemá. Pro přerušení promlčecí doby je určující „vydání rozhodnutí“. Neboť to způsobuje, že takové rozhodnutí již má účinky vně správního orgánu a ten je jím dále zásadně vázán. Pochybil-li tedy správní orgán při doručování, doručuje při dalším pokusu o řádné doručení totéž správní rozhodnutí.

Účastníci porady byli upozorněni také, aby důsledně označovali účastníka i ve výroku svého rozhodnutí, v případě, kdy se přestupku dopustí fyzická osoba, tak v rozhodnutí tuto neidentifikovali jako podnikatele. K identifikaci podnikatele, pak uvádět oficiální zkratku podle zákona o základních registrech, a to IČO.

Co se týká předkládací zprávy odvolacímu orgánu, musí být v jeho obsahu konstatováno, proč správní orgán považuje odvolání za včasné a přípustné, a důvody, proč nepostupoval podle § 87 správního řádu. Dále se správní orgán I. stupně nesmí opomenout se vyjádřit k námitkám obsaženým v odvolání a vyjádřením účastníků k podanému odvolání. V případě této absence je oprávněn odvolací orgán předkládací zprávu vrátit správnímu orgánu I. stupně k doplnění. Akceptovatelná absence vyjádření k námitkám odvolání je pouze jestliže správní orgán I. stupně, posoudí podané odvolání jako nepřípustné nebo opožděné. V takovém případě se ve svém stanovisku omezí pouze na uvedení důvodů rozhodných pro posouzení opožděnosti nebo nepřípustnosti odvolání. Pokud posléze dojde odvolací orgán k závěru, že odvolání bylo podáno včas a je přípustné, vrátí věc správnímu orgánu I. stupně k tomu, aby doplnil své vyjádření k námitkám uvedeným v odvolání. V závěru stanoviska uvede návrh rozhodnutí odvolacího správního orgánu.

Posledním tématem byly změny v požadavcích na bezúhonnost člena voleného orgánu. Dne 1.7.2023 nabyla účinnosti změna zákona o obchodních korporacích, která definuje zcela jiným způsobem překážky výkonu funkce člena „voleného orgánu“. Bylo upuštěno od návaznosti na § 6 živnostenského zákona. Účelem nové úpravy je zejména ochrana majetku věřitelů a členů obchodních korporací a zprostředkovaně i posílení bezpečnosti a důvěry v soukromoprávních vztazích. Právní úprava navazuje na legislativu EU k zamezení praní špinavých peněz, financování terorismu a proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Nově byl zřízen informační systém veřejné správy tzv. evidence osob vyloučených z výkonu funkce člena voleného orgánu, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti (§ 70 a násl. ZOK). Tato evidence je neveřejná, přístup do ní mají pouze rejstříkové soudy a notáři, a to za účelem kontroly plnění požadavku na člena voleného orgánu při zápisu dotčené osoby do veřejného rejstříku. Každá osoba má možnost se obrátit na Ministerstvo spravedlnosti a požádat o poskytnutí informace, zda jsou o ní v evidenci vyloučených osob vedeny údaje nebo zda o ní byly vedeny v minulosti. Žádost bude možné podat pouze pomocí elektronického formuláře, který bude přístupný na stránkách ministerstva.

Nová úprava zavádí šest zvláštních důvodů nezpůsobilosti k výkonu funkce, které lze rozdělit do tří okruhů:

- 1) rozhodnutí českého nebo zahraničního orgánu veřejné moci zakazující výkon funkce,
- 2) insolvence a
- 3) odsouzení za vybrané kategorie trestných činů souvisejících s obsahem náplně činnosti člena voleného orgánu, tj. zejména trestných činů majetkové povahy (jedná se o trestné činy úmyslné i nedbalostní).

Zákon ukládá přímo případným členům volených orgánů informační povinnost, podle které musí předem zakladatele nebo obchodní korporaci informovat o tom, pokud není nezpůsobilá k výkonu funkce. Přestane-li být člen voleného orgánu bezúhonný dle zákona o veřejných rejstřících, nemá to vliv na činnost OŽÚ. OŽÚ může pouze podat podnět ke krajskému soudu, že je mu tato skutečnost známa z úřední činnosti. OŽÚ řeší bezúhonnost členů volených orgánů pouze dle § 8a živnostenského

zákona v souvislosti s přílohou č. 6 živnostenského zákona. Zde ale tuto posuzuje podle definice v živnostenském zákoně.

Zapsala: Ing. Mgr. Bc. Sandra Slobodian
Schválila: Mgr. Pavlína Klimešová